

Βρυξέλλες, 2.12.2015
SWD(2015) 265 final

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

που συνοδεύει το έγγραφο

Πρόταση οδηγίας

του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών όσον αφορά τις απαιτήσεις προσβασιμότητας για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες

{ COM(2015) 615 final }

{ SWD(2015) 264 final }

{ SWD(2015) 266 final }

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

που συνοδεύει το έγγραφο

Πρόταση οδηγίας

του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών όσον αφορά τις απαιτήσεις προσβασιμότητας για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες

1. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Οι τρέχουσες εθνικές απαιτήσεις προσβασιμότητας που αφορούν συγκεκριμένα προϊόντα και υπηρεσίες διαφέρουν από κράτος μέλος σε κράτος μέλος, μερικές δε φορές και μέσα σε ένα κράτος μέλος (όταν υπάρχουν απαιτήσεις προσβασιμότητας σε περιφερειακό/τοπικό επίπεδο). Αυτό οδηγεί σε κατακερματισμό της ενιαίας αγοράς, αυξάνοντας την επιβάρυνση της βιομηχανίας για να καταστούν προσβάσιμα τα προϊόντα και οι υπηρεσίες της στους καταναλωτές. Οι εθνικές απαιτήσεις προσβασιμότητας διαφέρουν ως προς την κάλυψη (για τι και για ποιον ισχύουν), ως προς το επίπεδο λεπτομέρειας και ως προς τις τεχνικές λεπτομέρειες τους. Η διαφορά αυτή στην κάλυψη σημαίνει επίσης ότι για ορισμένα προϊόντα ή υπηρεσίες ορισμένα κράτη μέλη ενδέχεται να έχουν θεσπίσει λεπτομερείς κανόνες, ενώ σε άλλα κράτη μέλη δεν υπάρχουν κανόνες.

Η υφιστάμενη απόκλιση στην εθνική νομοθεσία ενδέχεται να αυξηθεί στο μέλλον, καθώς τα κράτη μέλη έχουν δεσμευτεί να εφαρμόσουν τις γενικές διατάξεις της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, στην οποία η ΕΕ είναι επίσης συμβαλλόμενο μέρος. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν αυτές τις διατάξεις με διαφορετικούς τρόπους σε εθνικό επίπεδο. **Επί του παρόντος δεν υπάρχει πανευρωπαϊκός συντονισμός των εθνικών νομοθεσιών σε ό,τι αφορά την προσβασιμότητα προϊόντων και υπηρεσιών. Ειδικότερα, δεν υπάρχει κοινός ορισμός για τον τρόπο με τον οποίο μπορούν τα προϊόντα και οι υπηρεσίες να καταστούν προσβάσιμα.** Οι διατάξεις σε ορισμένες νομοθετικές πράξεις της ΕΕ που απαιτούν ορισμένα προϊόντα ή υπηρεσίες να είναι προσβάσιμα συνεπάγονται ότι τα κράτη μέλη θα αναπτύξουν απαιτήσεις προσβασιμότητας για να εκπληρώσουν τις εν λόγω υποχρεώσεις, και, ελλείψει συντονισμένης δράσης, υπάρχει κίνδυνος διαφορετικών προσεγγίσεων και απαιτήσεων.

Οι οικονομικοί φορείς που επιθυμούν να πωλούν τα προϊόντα τους ή τις υπηρεσίες τους σε άλλα κράτη μέλη ενδέχεται να αντιμετωπίσουν πρόσθετες δαπάνες που σχετίζονται με την κατανόηση των διαφόρων εφαρμοστέων κανόνων και, κυρίως, την προσαρμογή του προϊόντος/της υπηρεσίας τους ώστε να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις μιας συγκεκριμένης εθνικής ή περιφερειακής αγοράς. Αυτό τους εμποδίζει από τη βέλτιστη αξιοποίηση των οικονομιών κλίμακας, και σημαίνει ότι δεν μπορούν να επωφεληθούν πλήρως από το μέγεθος της ενιαίας αγοράς. Προϊόντα και υπηρεσίες που παράγονται για έναν περιορισμένο αριθμό καταναλωτών είναι πιο δαπανηρά, καθώς οι οικονομικοί φορείς δεν μπορούν να επωφεληθούν από μεγαλύτερες αγορές, πράγμα το οποίο θα τους επέτρεπε να απορροφήσουν το πάγιο κόστος των χαρακτηριστικών προσβασιμότητας. Το κόστος για την προσαρμογή των προϊόντων ή των υπηρεσιών σε διαφορετικές εθνικές απαιτήσεις μπορεί να είναι ιδιαίτερα επαχθές για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ).

Ο μεγαλύτερος αριθμός των θεμάτων που έχουν καταγγεληθεί αφορούν το δομημένο περιβάλλον, τις μεταφορές και τις ΤΠΕ, συμπεριλαμβανομένου του διαδικτύου. Οι τομείς αυτοί αποτελούν βασικές συνιστώσες για την προσβασιμότητα των υπηρεσιών. Με βάση μια διαδικασία ελέγχου, η οποία αντικατοπτρίζει τις αρμοδιότητες της ΕΕ, και σύμφωνα με μια μεθοδολογία που περιγράφεται λεπτομερέστερα στην αξιολόγηση αντικτύπου, έχει δημιουργηθεί ένας κατάλογος προτεραιότητας. Ο κατάλογος προσδιορίζει τα προϊόντα και τις υπηρεσίες για τα οποία υπάρχει μεγαλύτερη ανάγκη σε χαρακτηριστικά προσβασιμότητας, σε τομείς όπου υπάρχουν οι περισσότερες νομοθετικές αποκλίσεις και ο μεγαλύτερος κατακερματισμός της αγοράς, ή όπου υπάρχει πολύ μεγάλη πιθανότητα να προκύψουν, με επακόλουθους κινδύνους για τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς:

- υπολογιστές και λειτουργικά συστήματα·

- υπηρεσίες και εξοπλισμός ψηφιακής τηλεόρασης·
- υπηρεσίες τηλεφωνίας και σχετικός τερματικός εξοπλισμός·
- ηλεκτρονικά βιβλία (eBooks)·
- τερματικά αυτοεξυπηρέτησης συμπεριλαμβανομένων των ATM και των μηχανημάτων έκδοσης και ελέγχου εισιτηρίων·
- ηλεκτρονικό εμπόριο·
- τραπεζικές υπηρεσίες·
- υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών, συμπεριλαμβανομένων των αεροπορικών, σιδηροδρομικών, με λεωφορείο και των θαλάσσιων μεταφορών·
- υπηρεσίες φιλοξενίας.

Ένα περαιτέρω ζήτημα είναι η έλλειψη συντονισμού σε επίπεδο ΕΕ όσον αφορά την εφαρμογή των υποχρεώσεων προσβασιμότητας σε τομείς όπως **οι δημόσιες συμβάσεις ή τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία**. Η παρούσα κατάσταση αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για τη διασυνοριακή συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων. **Πρόσφατες μελέτες δείχνουν ότι το σημερινό επίπεδο των διασυνοριακών δημόσιων συμβάσεων είναι πολύ χαμηλό** και ότι οι διαφορές στις εθνικές νομικές απαιτήσεις και η ποικιλία των πρακτικών που χρησιμοποιούνται από τις αναθέτουσες αρχές, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν την προσβασιμότητα, αποτελούν εμπόδιο στις διασυνοριακές δημόσιες συμβάσεις. Αυτή η κατάσταση μπορεί να δημιουργήσει αβεβαιότητα για την ευρωπαϊκή βιομηχανία γύρω από το τι απαιτείται πραγματικά από την αναθέτουσα αρχή και τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να ανταγωνίζεται με άλλες βιομηχανίες που προσφέρουν παρόμοια προϊόντα και υπηρεσίες.

Η απόκλιση αυτή της νομοθεσίας για την προσβασιμότητα και των συναφών ζητημάτων της ενιαίας αγοράς σε τομείς όπως οι δημόσιες συμβάσεις και τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία αναμένεται να αυξηθεί. Παρόλο που οι απαιτήσεις προσβασιμότητας έχουν καταστεί υποχρεωτικές στα νέα ευρωπαϊκά πλαίσια, η σχετική νομοθεσία της ΕΕ δεν ορίζει τι σημαίνει προσβασιμότητα και τι συνεπάγεται, αφήνοντάς το να καθορίζεται σε εθνικούς ή τομεακούς κανόνες. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι κονδύλια της ΕΕ από προγράμματα όπως τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία και τη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» δαπανώνται συχνά μέσω δημόσιων συμβάσεων¹.

Η έλλειψη διασυνοριακού ανταγωνισμού λόγω της ύπαρξης και περαιτέρω εισαγωγής διαφορετικών προτύπων προσβασιμότητας για τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων αναμένεται να έχει αρνητικό αντίκτυπο στον προϋπολογισμό του δημόσιου τομέα, δεδομένου ότι οι τιμές είναι πιθανόν να αυξηθούν.

2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑΣ

Βάσει του άρθρου 114 της ΣΛΕΕ, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει το δικαίωμα να αναλάβει δράση για να βελτιώσει τις συνθήκες για την εγκαθίδρυση και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς για προσβάσιμα προϊόντα και υπηρεσίες. Το άρθρο αυτό επιτρέπει την εναρμόνιση των απαιτήσεων προσβασιμότητας σε επίπεδο ΕΕ καθώς επίσης και την εξάλειψη των εμποδίων που αποτρέπουν τους οικονομικούς φορείς από το να επωφεληθούν πλήρως από τα

¹ Οι σχετικοί κανονισμοί απαιτούν επίσης να λαμβάνεται υπόψη η προσβασιμότητα όταν δαπανώνται τα κονδύλια, ένα μέτρο για την περαιτέρω στήριξη της προσβασιμότητας.

πλεονεκτήματα της ενιαίας αγοράς. Οι τρέχουσες διαφορές στη νομοθεσία σχετικά με την προσβασιμότητα προϊόντων και υπηρεσιών δημιουργεί νομική αβεβαιότητα και υψηλότερο κόστος συναλλαγών και μπορεί να αποθαρρύνει τις επιχειρήσεις από το να επενδύσουν σε νέα και πιο καινοτόμα προσβάσιμα προϊόντα και υπηρεσίες.

Η πρωτοβουλία αυτή σέβεται πλήρως την αρχή της επικουρικότητας, εστιάζοντας μόνο στα προϊόντα και τις υπηρεσίες για τα οποία αποδεικνύεται ότι υπάρχει πρόβλημα με την ενιαία αγορά, εξ ου και η ανάγκη για την αντιμετώπιση του προβλήματος σε επίπεδο ΕΕ - είτε επειδή οι διαφορετικές εθνικές απαιτήσεις δημιουργούν ένα πραγματικό εμπόδιο στο εμπόριο, είτε διότι emπίπτουν ήδη στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της ΕΕ. Δεδομένου ότι τα κράτη μέλη δεν είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν ξεχωριστά το καθένα το πρόβλημα αυτό, είναι απαραίτητη η δημιουργία ενός συνεκτικού νομικού πλαισίου που θα επιτρέψει την ελεύθερη ροή προσβάσιμων προϊόντων και υπηρεσιών στην ενιαία αγορά. Τα κράτη μέλη θα εξακολουθούν να είναι αρμόδια για τη ρύθμιση των απαιτήσεων προσβασιμότητας για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες για τα οποία δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι έχουν πρόβλημα στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς.

Επιπλέον, **η δράση αυτή σέβεται την αρχή της αναλογικότητας** παρέχοντας στα κράτη μέλη ευελιξία όσον αφορά την επιλογή του τρόπου για την επίτευξη πανενωσιακών στόχων και προβλέποντας σταδιακή εφαρμογή. Η αρχή αυτή μπορεί επίσης να εξεταστεί και για οικονομικούς φορείς, συμπεριλαμβάνοντας ορισμένες διασφαλίσεις σχετικά με την αναλογικότητα των υποχρεώσεων.

Η παρούσα πρωτοβουλία **συνάδει με τις άλλες ενωσιακές και διεθνείς πολιτικές και θα έχει θετικό αντίκτυπο σε ορισμένα από τα δικαιώματα που ορίζονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.**

3. ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΤΗΣ ΕΕ

Προκειμένου να αντιμετωπιστεί ο υφιστάμενος αλλά και ο δυνητικός κατακερματισμός της ενιαίας αγοράς, η παρούσα πρωτοβουλία έχει ως γενικούς στόχους να **βελτιώσει τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς** για συγκεκριμένα προσβάσιμα προϊόντα και υπηρεσίες, ενώ παράλληλα να εξυπηρετήσει τις ανάγκες της βιομηχανίας και των καταναλωτών, και να συμβάλει στην εφαρμογή της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την αναπηρία 2010-2020 και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία. Οι **ειδικοί στόχοι** είναι να **μειωθούν τα εμπόδια στο διασυνοριακό εμπόριο** και να **αυξηθεί ο ανταγωνισμός** για επιλεγμένα προσβάσιμα προϊόντα και υπηρεσίες, καθώς και στις δημόσιες συμβάσεις. Οι επιχειρησιακοί στόχοι σε επίπεδο ΕΕ θα καθορίσουν πανενωσιακές απαιτήσεις προσβασιμότητας για επιλεγμένα προϊόντα και υπηρεσίες, που θα μπορούσαν επίσης να χρησιμοποιηθούν κατά την εφαρμογή γενικών υποχρεώσεων προσβασιμότητας που ορίζονται στη νομοθεσία της ΕΕ – όπως οι κανόνες της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις – καθώς και για να βελτιωθεί η επιβολή των απαιτήσεων προσβασιμότητας.

4. ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Πέντε επιλογές πολιτικής απορρίφθηκαν σε πρώιμο στάδιο της διαδικασίας εκτίμησης των επιπτώσεων ως μη ρεαλιστικές, ανίκανες να πετύχουν τους στόχους ή δυσανάλογες. Αυτές ήταν:

- ένα οριζόντιο πλαίσιο που θα ίσχυε για όλα τα οικεία προϊόντα και υπηρεσίες·
- καθορισμός απαιτήσεων προσβασιμότητας για όλους τους δικτυακούς τόπους του ιδιωτικού τομέα·
- αυτορρύθμιση από τη βιομηχανία·
- εθελοντική ευρωπαϊκή τυποποίηση· και
- ένας κανονισμός για τον καθορισμό κοινών απαιτήσεων προσβασιμότητας σε όλα τα κράτη μέλη.

Μια προκαταρκτική ανάλυση κατέδειξε ότι η εν λόγω πρωτοβουλία της ΕΕ θα πρέπει να καλύπτει μόνο επιλεγμένους τομείς προτεραιότητας όπου τα εμπόδια στη λειτουργία της ενιαίας αγοράς είναι ορατά και πιθανόν να αυξηθούν και όπου η δράση σε ευρωπαϊκό επίπεδο θα δημιουργήσει προστιθέμενη αξία. Η ρυθμιστική παρέμβαση που επιτρέπει στα κράτη μέλη ευελιξία στην εφαρμογή φαίνεται να είναι η πιο αποτελεσματική μορφή παρέμβασης της ΕΕ για την αντιμετώπιση των σημερινών και των αναμενόμενων προβλημάτων στη λειτουργία της ενιαίας αγοράς. Συγκεκριμένα, η έγκριση οδηγίας θα ήταν σύμφωνη με την προσέγγιση που υιοθετήθηκε σε προηγούμενες ανακοινώσεις και εργαλεία της Επιτροπής και θα εξασφάλιζε την απρόσκοπτη κυκλοφορία προσβάσιμων προϊόντων και υπηρεσιών χωρίς να βαίνει πέραν του αναγκαίου.

Οι ακόλουθες τέσσερις επιλογές προκρίθηκαν προς περαιτέρω ανάλυση των επιπτώσεων:

Επιλογή 1: καμία περαιτέρω ενέργεια σε επίπεδο ΕΕ (σενάριο αναφοράς).

Επιλογή 2: σύσταση της ΕΕ για τον καθορισμό κοινών απαιτήσεων προσβασιμότητας για τα επιλεγμένα προϊόντα και υπηρεσίες, καθώς και για τον τομέα των δημόσιων συμβάσεων. Η επιλογή αυτή αντιμετωπίζει το πρόβλημα του σεναρίου αναφοράς συμπεριλαμβάνοντας απαιτήσεις προσβασιμότητας που μπορούν να εφαρμοστούν σε συγκεκριμένο κατάλογο προϊόντων και υπηρεσιών και στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων.

Επιλογή 3: οδηγία της ΕΕ για τον καθορισμό κοινών απαιτήσεων προσβασιμότητας για τα επιλεγμένα προϊόντα και υπηρεσίες, καθώς και για τον τομέα των δημόσιων συμβάσεων, οι οποίες εφαρμόζονται στα κράτη μέλη όταν αυτά ρυθμίζουν κανονιστικά την προσβασιμότητα. Σύμφωνα με την επιλογή αυτή, δεν θα απαιτηθεί από τα κράτη μέλη να νομοθετούν σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας μέχρι μια ορισμένη ημερομηνία, αλλά **αν** το πράξουν ή το έχουν ήδη πράξει, θα πρέπει να τηρούν τους κανόνες της ΕΕ προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνοχή σε ολόκληρη την ενιαία αγορά. Όλα τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν την ελεύθερη κυκλοφορία προσβάσιμων προϊόντων και υπηρεσιών, έστω και αν δεν ρυθμίζουν την προσβασιμότητα, και να χρησιμοποιούν κοινές απαιτήσεις προσβασιμότητας στις διαδικασίες σύναψης των δημοσίων συμβάσεων.

Επιλογή 4: οδηγία της ΕΕ για τον καθορισμό κοινών απαιτήσεων προσβασιμότητας για τα επιλεγμένα προϊόντα και υπηρεσίες, καθώς και για τον τομέα των δημόσιων συμβάσεων, άμεσα εφαρμοστές σε όλα τα κράτη μέλη. Η επιλογή αυτή απαιτεί από όλα τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που δεν έχουν ακόμη θεσπίσει νομοθεσία σχετικά με την προσβασιμότητα, να θεσπίσουν νέα νομοθεσία σχετικά με την προσβασιμότητα, σύμφωνα με τους προτεινόμενους κανόνες της ΕΕ. Η οδηγία εναρμονίζει πλήρως τους κανόνες προσβασιμότητας σε όλα τα κράτη μέλη.

5. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ

Χωριστές εκτιμήσεις αντικτύπου έχουν πραγματοποιηθεί για κάθε προϊόν και κάθε υπηρεσία, ενώ θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν διαφορετικές επιλογές πολιτικής για καθένα από αυτά.

Καθεμία από τις τέσσερις επιλογές πολιτικής αξιολογήθηκε ως προς τις κοινωνικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις της, καθώς και τον βαθμό στον οποίο πληροί τους στόχους πολιτικής και τους ευρύτερους στόχους της ΕΕ. Τα κριτήρια αξιολόγησης για την «αποτελεσματικότητα» και την «αποδοτικότητα» λαμβάνουν υπόψη τον τρόπο με τον οποίο η επιλογή αυτή μπορεί να βελτιώσει το διασυνοριακό εμπόριο των συγκεκριμένων προϊόντων και υπηρεσιών και των δημόσιων συμβάσεων και τον τρόπο με τον οποίο η επιλογή θα αυξήσει τον ανταγωνισμό στη βιομηχανία για τα επιλεγμένα προϊόντα και υπηρεσίες και στις δημόσιες συμβάσεις.

Ο οικονομικός αντίκτυπος αξιολογήθηκε ως προς το κόστος για τις επιχειρήσεις όσον αφορά την τήρηση διαφορετικών εθνικών απαιτήσεων προσβασιμότητας για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες σύμφωνα με το σενάριο αναφοράς και την πιθανή εξοικονόμηση, από τις εν λόγω δαπάνες, στο πλαίσιο κάθε μιας από τις πολιτικές επιλογές που προκύπτουν από την εναρμόνιση των απαιτήσεων σε επίπεδο ΕΕ. Όσον αφορά τον πιθανό αντίκτυπο στις διάφορες κοινωνικές ομάδες, δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή στον αντίκτυπο στους καταναλωτές μεγαλύτερης ηλικίας και τους καταναλωτές με αναπηρίες. Η εξέταση του αντικτύπου κάθε επιλογής στα θεμελιώδη δικαιώματα αποτέλεσε αναπόσπαστο μέρος της άσκησης και, ως εκ τούτου, αυτός ο δυνητικός αντίκτυπος έχει αξιολογηθεί σε όλη την εκτίμηση.

Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε μια ειδική εκτίμηση του αντικτύπου στις ΜΜΕ και τις πολύ μικρές επιχειρήσεις, (η «δοκιμή ΜΜΕ»), συμπεριλαμβανομένης της διαβούλευσης με μια ομάδα ΜΜΕ. Λόγω του μεγέθους τους και των περιορισμένων πόρων, οι διαφορές που υπάρχουν στις εθνικές απαιτήσεις προσβασιμότητας θα προκαλούσαν δυσανάλογα προβλήματα στις ΜΜΕ. Ως εκ τούτου, οι ΜΜΕ αναμένεται να ωφεληθούν ιδιαίτερα από την εξάλειψη των αποκλίσεων στις απαιτήσεις προσβασιμότητας. Η εκτίμηση αντικτύπου δεν έδειξε να έχει προκύψει ανάγκη για ειδικά μέτρα υπέρ των ΜΜΕ.

5.1. Εκτίμηση της επιλογής 1

Εάν δεν αναληφθεί περαιτέρω δράση, τα προβλήματα που εντοπίστηκαν αναμένεται να αυξηθούν, καθώς αυξάνεται ο αριθμός των κρατών μελών που θέτουν σε εφαρμογή μη εναρμονισμένες απαιτήσεις προσβασιμότητας για να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία. Με βάση μια δέσμη υποκείμενων παραδοχών, συμπεριλαμβανομένων του όγκου της αγοράς, της αναλογίας των διασυνοριακών συναλλαγών και μέρους του κόστους ανάπτυξης, εκπονήθηκε μια εκτίμηση της αναμενόμενης κατάστασης της αγοράς το 2020 σε χρηματικούς όρους. Το συνολικό ετήσιο **κόστος του σεναρίου αναφοράς εκτιμάται περίπου στα 20 δισ. ευρώ το 2020.**

Εφόσον η διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης δεν θα απαιτούσε συγκεκριμένες αλλαγές στην επενδυτική ή τη διοικητική επιβάρυνση, το κόστος αυτό εκτιμάται ότι θα είναι μηδενικό με την επιλογή αυτή.

5.2. Εκτίμηση της επιλογής 2

Λόγω του μη δεσμευτικού χαρακτήρα της, η επιλογή αυτή αναμένεται να εφαρμοστεί μόνο από περιορισμένο αριθμό κρατών μελών, ανάλογα με τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που

λαμβάνονται υπόψη. Με βάση τους υπολογισμούς που έγιναν για κάθε σχετική αγορά και που καθιστούν σαφές ότι μερικές φορές το προστιθέμενο κόστος προσβασιμότητας θα αποτελέσει ένα μέρος αυτού του αρχικού κόστους, η επιλογή αυτή αναμένεται να έχει συνολικό ετήσιο κόστος ύψους 16 δισ. ευρώ, το οποίο αντιπροσωπεύει μια **μείωση του κόστους κατά 20%** σε σχέση με το σενάριο αναφοράς.

Ο διοικητικός φόρτος που επιφέρει στις επιχειρήσεις η απαίτηση να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την προσβασιμότητα των προϊόντων τους θα ανέλθει σε περίπου 20 εκατ. ευρώ.

5.3. Εκτίμηση της επιλογής 3

Η επιλογή 3 θα επιτύχει τους στόχους πολιτικής. Εξαλείφει τον υφιστάμενο κατακερματισμό και αποτρέπει τυχόν μελλοντικό κατακερματισμό, καθώς θα εφαρμοστεί όταν τα κράτη μέλη νομοθετήσουν σχετικά με την προσβασιμότητα. Η επιλογή αυτή αναμένεται να έχει συνολικό ετήσιο κόστος ύψους 10 δισ. ευρώ και να επιτύχει την υψηλότερη μείωση κόστους από τις επιλογές που εξετάστηκαν, με **μείωση του κόστους κατά 50%** σε σύγκριση με το σενάριο αναφοράς.

Ο συνολικός ετήσιος διοικητικός φόρτος που σχετίζεται με αυτή την επιλογή (για τις εταιρείες που υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με την προσβασιμότητα) θα ανέρχεται σε περίπου 107 εκατ. ευρώ.

5.4. Εκτίμηση της επιλογής 4

Όπως και στην προηγούμενη επιλογή, η επιλογή 4 θα επιτύχει τους στόχους της πρωτοβουλίας. Θα εξαλείψει τον κατακερματισμό που προκαλούν οι διαφορετικές εθνικές απαιτήσεις προσβασιμότητας, ως αποτέλεσμα της ταυτόχρονης θέσπισης ενιαίων απαιτήσεων προσβασιμότητας σε όλα τα κράτη μέλη για κάθε ένα από τα επιλεγμένα προϊόντα και υπηρεσίες σε ολόκληρη την ενιαία αγορά. Η επιλογή αυτή μπορεί να επιφέρει κάποιο πρόσθετο κόστος για τις επιχειρήσεις και θα αποφέρει μικρότερη εξοικονόμηση από ό,τι η επιλογή 3. Ωστόσο, η εν λόγω **μείωση του κόστους εκτιμάται στο 45%** του σεναρίου αναφοράς. Το συνολικό κόστος θα είναι 11 δισ. ευρώ.

Ο διοικητικός φόρτος για τις εταιρείες θα ανέλθει σε περίπου 126 εκατ. ευρώ, καθώς η επιλογή 4 θα επεκτείνει τις απαιτήσεις για την παροχή πληροφοριών σε όλες τις εταιρείες που προμηθεύουν την αγορά της ΕΕ.

6. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η επιλογή 2 δεν θα καλύψει επαρκώς τους εν λόγω στόχους· ειδικότερα, δεν θα εξαλείψει τον κατακερματισμό στην ενιαία αγορά.

Οι επιλογές 3 και 4 είναι οι επιλογές πολιτικής που θα αντιμετωπίσουν καλύτερα το πρόβλημα και, κατά συνέπεια, θα βελτιώσουν τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς όσον αφορά τα προσβάσιμα προϊόντα και υπηρεσίες. Μια σύγκριση του αντικτύπου των εν λόγω δύο πολιτικών επιλογών καταδεικνύει διαφορές κυρίως όσον αφορά την αποδοτικότητα, την εξοικονόμηση κόστους και την αναλογικότητα.

Παρόλο που οι επιλογές 3 και 4 θα έχουν θετικό αντίκτυπο στα θεμελιώδη δικαιώματα, τα πιο ευεργετικά αποτελέσματα σχετικά με την εναρμόνιση της ενιαίας αγοράς, τα οποία θα οδηγήσουν στον πιο θετικό κοινωνικό αντίκτυπο, θα προέκυπταν από την επιλογή 4.

Ωστόσο, η επιλογή 3 φαίνεται να είναι λιγότερο δαπανηρή για τις εταιρείες, ενώ παρουσιάζει μεγαλύτερη επικουρικότητα και αναλογικότητα διότι δεν επιβάλλει ένα αυστηρό χρονοδιάγραμμα στα κράτη μέλη για τη νομοθετική ρύθμιση της προσβασιμότητας. Ο διοικητικός φόρτος αναμένεται να είναι υψηλότερος στην επιλογή 4, διότι καλύπτει άμεσα όλα τα κράτη μέλη και, κατά συνέπεια, περιέχει περισσότερες υποχρεώσεις για τη βιομηχανία.

Εν κατακλείδι, η επιλογή 3 είναι αρχικά περισσότερο επωφελής από οικονομικής άποψης, αλλά λιγότερο αποτελεσματική για την εξάλειψη και πρόληψη της εμφάνισης νέων εμποδίων στην ομαλή λειτουργία της ενιαίας αγοράς. Η επιλογή 4 μπορεί να είναι πιο επωφελής από την άποψη της αποτελεσματικότητας και των κοινωνικών παροχών, καθώς δημιουργεί άμεσα μια μεγαλύτερη αγορά, η οποία θα αντισταθμίσει τις μεγαλύτερες άμεσες δαπάνες.

7. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η Επιτροπή είναι ο θεματοφύλακας της Συνθήκης και θα πρέπει να ελέγχει τακτικά τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη έχουν εφαρμόσει και διασφαλίσει τη συμμόρφωση των σχετικών προϊόντων και υπηρεσιών με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας.

Ο αντίκτυπος της πρότασης θα παρακολουθείται μέσω δεικτών, όπως ο αριθμός των δικαστικών υποθέσεων που αφορούν προβλήματα προσβασιμότητας για τα σχετικά προϊόντα και υπηρεσίες ή ο αριθμός των δημόσιων προσκλήσεων υποβολής προσφορών που αναφέρονται στην προσβασιμότητα και τις απαιτήσεις προσβασιμότητας σε επίπεδο ΕΕ. Μια σειρά από υπάρχουσες πηγές πληροφόρησης θα χρησιμοποιούνται για την παροχή των αναγκαίων στοιχείων. Πέντε έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας πρωτοβουλίας, η Επιτροπή θα αξιολογήσει τον αντίκτυπό της. Αυτό θα περιλαμβάνει εκτίμηση των συγκεκριμένων επιδράσεών της, τη συλλογή διδαγμάτων που πρέπει να αντληθούν, καθώς και εκτιμήσεις για πιθανές βελτιώσεις, μεταξύ άλλων όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής της πρότασης.